

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

PLANEERINGU-VALLAVARA KOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tõrva

27.08.2025 nr 1-9/2025/4

Algus kell 16:00 **lõpp** kell 17:50

Toimumise koht: Tõrva Vallavolikogu saal (Kevade 1, Tõrva)

Koosoleku juhataja: Hardo Lust

Koosoleku protokollija: Tiiu Kukk

Osalejad: Jaanis Ilves, Riho Karu, Virgo Kosemets, Hardo Lust, Rein Reinsalu, Ahti Saar, Vahur Saar (osales veebi vahendusel) ja Eero Viisu

Puudus: Kadri Pilm

Noortevolikogu esindajad: Heidi Pruus

Kutsutud: abivallavanem Aivar Uibu, finantsjuht Maire Appo, maakorraldusspetsialist Arvo Kargu, ehitusspetsialist Andres Jurs, keskkonnaspetsialist Jane Mölder, sekretär Tiiu Kukk, Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ esindajad Gunnar Palumets ja Aarne Pärn

Komisjoni esimees tegi ettepaneku parandada välja saadetud päevakorra esimest punkti. Pikasilla puhkeala võõrandamise asemel Pikasilla puhkeala tasuta kasutusse andmine Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ-le.

Päevakord:

1. **Pikasilla puhkeala tasuta kasutusse andmine Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ-le;**
2. **Potentsiaalsed elamukrundid;**
3. **Helme tööstusala eelprojekt;**
4. **Tõrva Jäätmejaama eskiisprojekt;**
5. **Maaüksuse piiride muutmine;**
6. **Valgamaa omavalitsuste ühine jäätmekava 2025 – 2030;**
7. **Ülevaade heakorrast Tõrva vallas.**

Päevakord kinnitati ühehäälselt.

1. Päevakorrapunkt

Pikasilla puhkeala tasuta kasutusse andmine Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ-le.

Ettekandjad: komisjoni esimees Hardo Lust ja finantsjuht Maire Appo.

Komisjoni esimees palus Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ esindajatel anda ülevaade plaanidest Pikasilla puhkealaga. Aarne Pärn tõi välja, et Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ soov on rendile võtta Pikasilla puhkeala, eesmärgiga arendada ja majandada piirkonda terviklikult ning pakkuda

külastajatele mitmekesiseid vabaaja veetmise võimalusi. Klubi on valmis korraldama puhkealal mitmeid üritusi (sh kalapüügivõistlusi), noortele suunatud laagreid, õpitubasid ning koolitusi (nt. veeohutusosalased koolitused). Samuti plaanitakse parendada Pikasilla puhkealal majutusvõimalusi, hallates ja hooldades kämpinguid. Täiendavalt soovitakse arendada toitlustusteenust, et muuta puhkeala veelgi atraktiivsemaks. Tänane olukord puhkealal on murettekitav: olemasolevad hooned vajavad tähelepanu ja korralikku peremehe kätt. Hetkeolukord ei paku rahulolu ka kohalikele, kes on väljendanud soovi näha puhkeala aktiivsemas kasutuses ning paremas korras. Tõrva Kalameeste Klubisse kuulub üle 30 liikme ja 12 noort. See näitab, et klubil on piisavalt jõudu, et tegeleda puhkeala majandamisega ja tagada selle jätkusuutlik areng. Klubi peab oluliseks koostööd valla ja kohaliku kogukonnaga. Usutakse, et klubi tegevused aitavad elavdada piirkonna elu ja tugevdada kogukonna tunnet pakkudes samal ajal turvalist ning korrastatud keskkonda kohalikele elanikele kui ka külastajatele.

Virgo Kosemets soovis täpsustust ülevaates välja toodud toitlustusteenuse kohta. Gunnar Palumets vastas, et sööklal puhkealale ei tule. Praegu on seal kohviaparaat, mõeldud on pakkuda sinna juurde söögipoolist. Aivar Uibu lisas, et kööginurk on Pikasilla puhkealal olemas.

Komisjoni liikmetele oli eelnevalt saadetud tabel Pikasilla puhkeala tulude ja kulude kohta. Maire Appo selgitas, et tabel on koostatud aastate 2023-2024 kohta, 2025. aastast on arvestuses 7 kuud. Tabelist nähtub, et kulud on iga aasta suuremad, kui tulud (nt: 2024. aastal Pikasilla puhkealalt laekunud tulud oli 8097€ ning 2024. aastal puhkealaga seotud kulud olid 14 439€).

Hardo Lust uuris Kalameeste Klubi esindajate kommentaare puhkealaga seotud kulude-tulude tabelile. Gunnar Palumets vastas, et kõige suurem kulu on palgakulu. Kui Kalameeste Klubi Pikasilla puhkeala haldaks, siis palgakulu ei tekiks. Töid teostatakse vaba tahte alusel ning oma jõududega, klubis on üle 30 liikme. Samuti on plaan ala aktiivsemalt kasutusse võtta, tõstes tulude poolt.

Komisjoni esimees küsis, kas kogukonnaga on suheldud plaanidest Pikasilla puhkealaga. Kalameeste Klubi esindaja vastas, et kogukonna liikmetega on kokku saadud kaks korda. Kogukonna liikmed on puhkeala tasuta kasutusse andmise poolt.

Aivar Uibu tõi välja kaks aspekti, millega arvestama peaks. Esiteks Pikasilla sadam ei ole sadamate registris ning teine aspekt on see, et ala peaks jääma avatuks turistidele. See tähendab, et keegi peaks alaliselt puhkealal kohal olema. Mistõttu tööjõukuludega peaks ikkagi arvestama. Rein Reinsalu arvates peaks uurima Pikasilla elanike tegelikku arvamust. Nendega kellega kokku saadi ei osale aktiivselt kogukonna elus. Samuti on tema arvates veider hakata pakkuma toitlustusteenust, kui puhkealal on köögiosa, kus külastajad ise süüa saavad teha. Tema on 15 aastat seal tegutsenud ja näinud palju vaeva, et puhkeala korras hoida.

Komisjoni esimees pani hääletusele, kes on selle poolt, et Pikasilla puhkeala tasuta kasutusse anda Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ-le. Komisjoni liige Eero Viisu taandas ennast hääletusest kuna on Kalameeste Klubi liige. Komisjoni liige Riho Karu taandas ennast hääletusest kuna on Kalameeste Klubi liige, kuid esitas oma arvamuse. Tema arvates oleks Pikasilla puhkealal parem saatus, kui Kalameeste Klubi selle haldamise üle võtaks. Komisjoni liige Rein Reinsalu taandas ennast hääletusest kuna on puhkealaga otseselt seotud isik.

Viis komisjoni liiget oli Pikasilla puhkeala tasuta kasutusse andmise poolt.

Otsustati: anda Pikasilla puhkeala tasuta kasutusse Tõrva Kalameeste Klubi MTÜ-le.

2. Päevakorrapunkt

Potentsiaalsed elamukrundid. Ettekandjad: abivallavanem Aivar Uibu ja komisjoni esimees Hardo Lust.

Komisjoni liikmetele oli eelnevalt saadetud potentsiaalsete elamukruntide nimekiri. Komisjoni liige Kadri Pilm teavitas, et tal ei ole võimalik osaleda koosolekul ning saatis oma seisukoha nimekirjale (lisatud protokoll juurde).

Nimekirjas on 12 perspektiivset kohta: Riiska puhkeala 3, Riiska puhkeala 1 (3 katastriüksust), Kase puhkeala, Linnamäe puhkeala, Vanamõisa puhkeala 3, Tammiku haljasala, Valgamaa Kutseõppekeskuse, Pikasilla vabaõhulava, Valga tn 5 ja Valga tn 7.

Välja võiks valida 3-4 potentsiaalsemat kohta, millega edasi liikuda. Aivar Uibu arvates võiks nendest üks olla Riiska puhkeala 1 (Tartu tn T1 juures). Riho Karu tõi välja, et kinnistul asub vana järve põhi, samuti on tegemist veekogude vahelise rohekoridoriga. *Komisjoni liikmed arutlesid antud katastriüksuse geoloogiliste andmete teemal.*

Teiseks potentsiaalseks kohaks võiks olla Vanamõisa puhkeala 3 (Aasa ja Ringi tänava vahel). Katastriüksuse pindala on 4700 m², kuhu võiks mahtuda kaks krunti.

Kolmas koht oleks Pikasilla vabaõhulava. Laululava ei leia kasutust, üritusi korraldatakse pigem staadionil. Laululava oleks mõistlik lammutada ja jagada ala kolmeks maaüksuseks (katastriüksuse pindala 23 623 m²). Miinuspooleks oleks see, et puuduks ühendusvõimalus vee- ja kanalisatsioonitrassiga. Hardo Lust lisas, et on sel teemal suhelnud Pikasilla kogukonnaga. Kogukond ei ole vabaõhulava lammutamise ning ala elamukruntideks jaotamise vastu, kuid sooviksid, et kruntide müügist saadav tulu läheks kogukonna hüvanguks.

Neljas ala oleks Valga tn 5 ja Valga tn 7. Hardo Lust andis teada, et üle pika aja on tekkinud üks ettevõtte, kes on valmis võtma riski ning rajama Tõrva uue korterelamu (10-korteriga). Kui risk end õigustab, siis on ettevõtte valmis rajama veel kaks korterelamut. *Hardo Lust tõi näite Põlvast, kus taoline risk end õigustas.* Ettevõttele on huvipakkuvateks kohtadeks Valga tn 5 ja Valga tn 7. Kui sellega edasi minnakse, siis on põhjalikult vaja läbi vaadata juriidiline pool, et saaks paika tähtsajad ja tagasiostuvõimalus, kui korterelamu ei ehitata.

Aivar Uibu lisas, et tegemist on pikema protsessiga. Need kaks maaüksust on transpordimaa sihtotstarbega. Välja peab selgitama riigi huvi ning koostama detailplaneeringu.

Virgo Kosemets tõi välja, et neid kahte maaüksust on kasutatud suurürituste ajal parklatena. Kas on läheduses asendusplatse, mida saaks suurürituste ajal kasutada parklatena? *Komisjoni liikmed arutlesid võimalike asendusparklate teemal.*

Hardo Lust lisas lõpetuseks, et Tõrvas on elamispindade puudus. See on takistuseks töökohtade loomisel. Komisjoni esimees pani hääletusele, kes on selle poolt, et vallavalitsus tegeleks edasi nende nelja potentsiaalsete elamukruntidega. Kõik komisjoni liikmed olid selle poolt.

Otsustati: vallavalitsusel edasi tegeleda 4 potentsiaalse kinnistutega.

3. Päevakorrapunkt

Helme tööstusala eelprojekt. Ettekandjad: abivallavanem Aivar Uibu ja ehitusspetsialist Andres Jurs.

Plaanis on taotleda toetust meetmest ning selle jaoks on vajalik eelprojekt. *Aivar Uibu esitles Helme tööstusala asendiplaani joonist.* Helme tööstusala eelprojekti on välja toodud 12 positsiooni, kõnnitee, juurdepääsutee, vee- ja kanalisatsiooniühendused, välisvalgustus ja elektriliitumised. I etapi projekti kogumaksumuseks on 1,53 miljonit eurot. Meetmest saaks toetuse omaosalusega 25% (385 tuh. eurot). Tegemist ei ole lõpliku lahendusega. Andres Jurs selgitas, et Helme tööstusala väljaehitamine on jaotatud kaheks etapiks: I osa 12 kinnistuga osa koos joonisel roheline piirjoonega märgitud ala väljaehitamine ning II osa keskendub ülejäänud tee osa ning biotiikidega ala väljaehitamisele.

Helen Elias täiendas, et 1,53 milj. eurot on maksimaalne summa, mida saaksime taotleda. Toetuse saamine võib osutuda keeruliseks, sest mitmed vallad taotleavad antud meetmest ning kogu eraldatav summa on 17 miljonit eurot.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

4. Päevakorrapunkt

Tõrva Jäätmejaama eskiisprojekt. Ettekandjad: abivallavanem Aivar Uibu ja ehitusspetsialist Andres Jurs.

Suvel avanes Keskkonnainvesteeringute Keskuse meede, millest on võimalik taotleda toetust jäätmejaama ehituseks. Koostatud on hinnakalkulatsioon projekti kogumaksumuse kohta. Hinnaproгноos on 807 tuh. eurot. Meetmest toetuse saamise korral oleks omaosalus 20% (s.o. 162 tuh. eurot). Aprilli planeeringu-vallavara komisjoni koosolekul (09.04.2025 reg. nr. 1-9/2025/2) oli arutlusel Tõrva jäätmejaama juurdepääsu tee - Härma silla kehv seisukord. Sel

koosolekul esitati hinnakalkulatsioon eraomandis oleva silla remondiks. Silla rekonstrueerimine läheks maksma 165 tuh. eurot, millest hädavajalike tööde maksumus oleks ligi 115 tuh eurot. Komisjoni seisukoht aprillis oli nõustuda Tõrva jäätmejaama asukoha muutusega, kui selle tarbeks saadakse toetust.

Hardo Lust uuris, mis saaks juhul, kui toetust ei saada. Aivar Uibu vastas, et jäätmejaam jääks vanasse asukohta ning sinna saaks siseneda teist teed pidi, samuti ei ole Härma silla seisukord veel kriitiline. Helen Elias täiendas, et toetuse saamise võimalus on siiski üsna tõenäoline.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

5. Päevakorrapunkt

Maaüksuse piiride muutmine. Ettekandja: maakorraldusspetsialist Arvo Kargu;

Arvo Kargu alustas, et esitatud on kaks taotlust maaüksuse piiride muutmiseks. Esimene taotlus on esitatud Jõe tn 2 kohta. Taotluses soovitakse Tõrvas, Jõe 2 kinnistu taga jõeäärse osa liitmist Jõe tn 2 kinnistuga. Maatüki hinnaks kujuneks 7€/m² ning mõõdistamis- ja vormistamiskulud tasuks taotleja. Komisjoni liikmed nõustusid esitatuga.

Teine taotlus esitati Tõrva, Männiku tn 2 kinnistu esise maatükki liitmist Männiku 2 kinnistuga. *Arvo Kargu esitles kaardil taotleja soovi maaüksuse liitmise kohta. Komisjoni liikmed arutlesid liidetava maatüki kuju ja suuruse teemal.* Otsustati eemaldada kolmnurkne osa Männiku tn 2-ga liidetavast maatükist, mis takistaks juurdepääsu kõrval olevale kinnistule. Pikendada liidetava maatüki osa nii, et selle sisse jääks Männiku tn 2 oleva hoone sissepääs.

Helen Elias pööras tähelepanu Männiku tn 2 kõrval olevale kinnistule, kui potentsiaalsele elamukrundile. Tegemist on valla maaga, mille võiks lisada päevakorra punkti 2 all arutlusel olnud potentsiaalsete kruntide nimekirja. Komisjoni liikmed nõustusid.

Otsustati:- liita Jõe tn 2 jõeäärne osa Jõe tn 2 kinnistuga (hinnaga 7€/m², mõõdistamis- ja vormistamiskulud tasub taotleja);

- liita Männiku tn 2 esine maatükk Männiku tn 2 kinnistuga vastavalt päevakorrapunkti all kokkulepitule;

- lisada Männiku tn 2 kõrval olev kinnistu potentsiaalsete elamukruntide nimekirja.

6. Päevakorrapunkt

Valgamaa omavalitsuste ühine jäätmekava 2025 - 2030. Ettekandja: keskkonnaspetsialist Jane Mölder.

Valminud on Tõrva, Valga ja Otepää ühine jäätmekava 2025-2030, selle koostajaks on MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus. Avalik väljapanek toimus juunikuus ning avalik arutelu toimus 17. juuni kolme vallaga ühiselt nii kohapeal kui veebis. Jäätmekava lähtub riikliku jäätmekava eesmärkidest. Riigi jäätmekavast tulenevad tingimused ka Valgamaa omavalitsuste ühisesse jäätmekavasse. Jäätmekava koosneb hetkeolukorra ülevaatest, olemasolevate kogumissüsteemide ja käitlemistaristu kirjeldusest, eelmises jäätmekavas püstitatud eesmärkide täitmisest, jäätmetekke vältimise peatükki, jäätmete kogumissüsteemide arendamise peatükki ja jäätmehoolduse eesmärgid. Kokkuvõtlikult on selle jäätmekava eesmärk vähendada segaolmejäätmetes teiste liigiti kogutud jäätmete hulka. Uuendusena on jäätmekavasse sisse kirjutatud süvamahutite kasutamise võimalus ja kohalikul tasandil jäätmetasu kehtestamise võimalus.

Riho Karu uuris süvamahutite kohta. Varasemalt see eemaldati jäätmekavast, nüüd on see uuesti sinna lisatud. Süvamahutite tühjendamine on töömahukas ja kulukas. See eeldab spetsiaalse rasketehnika kasutamist. Jane Mölder vastas, et see võiks võimalusena jäätmekavas kirjas olla, see ei ole kohustus.

Ahti Saar küsis kuidas hakatakse kontrollima, et segaolmejäätmete hulgas ei oleks teisi liigiti kogutavaid jäätmeid. Jane Mölder vastas, et Keskkonnateenused teeb seiret, kas ja kui palju on muid liigiti kogutud jäätmeid segaolmejäätmete hulgas.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

7. Päevakorrapunkt

Ülevaade heakorrast Tõrva vallas. Ettekandja: keskkonnaspetsialist Jane Mölder.

Jane Mölder andis ülevaate kinnistutest, mille omanikega võeti kontakti heakorra puuduste kõrvaldamiseks: Helmes Kooli 17 ja Karja tn üks kinnistu ning Olerexi ja Alexela tankla. Enamasti on piisanud e-kirjast või telefonikõnest ning heakorra puudused on kõrvaldatud.

Araku tänava ühe kinnistu omanikule saadeti 2 märgukirja ülesriputatud ebasüüdsate plakatite pärast. Plakatid on praeguseks eemaldatud.

Aivar Uibu andis ülevaate edasiminekutest seoses Internaatkooli kinnistu heakorraga. Teostati paikvaatlus koos fotodega, mis saadeti kinnistu omanikule. Kinnistu omanik on selgitanud, et on tööülesande delegeerinud. Vähesel määral on Internaatkooli kinnistul heakorratöid teostatud, kuid jätkatakse sellele tähelepanu pööramist.

Hardo Lust tõi välja, et mõnel juhul piisab kontakti võtmisest ja tähelepanu juhtimisest, kuid on ka neid, kes sellele ei reageeri. Endiselt võiks teada anda kinnistutest, mis on hooldamata. Põhirõhk võiks jääda käidavamate kohtade äärsed tänavad, et valda külastajatel jääks Tõrva vallast hea mulje.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hardo Lust
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiiu Kukk
protokollija